

DIAGNOSTICS OF THE PERSONAL READINESS OF CHILDREN IN PREPARATORY GROUP

Nadia N. Nikolova

ABSTRACT: This article presents an attempt to track the dynamic in the development in readiness for school of the children in preparatory group.

The research is based on the adapted methodology of diagnosis "Razgovor za uchilishte" by T. A. Neznova and is oriented to the dynamic of the internal position of children before starting first grade.

KEY WORDS: readiness for school, internal position, preparatory group

Проблемът с готовността на децата за училищно образование е не само научна, но преди всичко реална практическа, много жизненоважна задача, която все още не е финализирана. И от нейното решение зависи развитието и реализацията на децата, тяхното настояще и бъдеще.

Много специалисти в областта на дидактиката, психологията и социологията отбелязват в своите изследвания, че преминаването на 6–7-годишните деца през етапа на преучилищното образование за тях е ключов, преходен и неопределен. От педагогическа гледна точка въпросът за развитието на предучилищното образование е актуален и нееднозначен.

Новият закон за предучилищно образование формулира ясно целта и мисията на предучилищното образование и свързаните с него задачи за насърчаване и подкрепа на личностното развитие на детето и като самостоятелна автономна личност, която поема отговорност за собствената си реализация.

На основание на него се изработват държавните образователни стандарти и се извършва диагностика на готовността на детето за училище, която се обвързва с усвоените знания, умения и отношения по отделните образователни направления и съответствието им с ДОС. Издава се удостоверение за училищна готовност, като получената информация помага за ориентиране на учителя за силните страни и нуждата от подкрепа за всяко дете.

Отношението към ученето, чийто психологически израз са мотивите на дейността, е първият и структурообразуващ компонент на сложната и динамична система усвояване на учебния материал. Споменатият компонент пронизва всички останали – сетивно и абстрактно познание, запаметяване, формиране на умения и навици. Той е в основата на цялостната учебна дейност и има интегрално значение за количествено-качествените и характеристики.

Отношението на детето към ученето е негова вътрешна, субективна, индивидуално-избирателна позиция спрямо учебната дейност и обектите, непосредствено свързани с нея – училище, учители, клас, ученици.¹

---

¹ Калчев, Пл., Някои параметри на развитие на вътрешните мотиви за учене в I клас. Психология, 1985, кн. 6, с. 28-31.

Готовността на детето за училище се отчита по пет показателя: физическо, познавателно, езиково, социално и емоционално развитие на детето.

Критериите за готовност или неготовност за училище са свързани с психологическата възраст на детето, която се измерва не във физическо време, а по мащаба на тяхното психологическото развитие. Трябва да се разбират принципите на съставянето на диагностиката, която я отчита, да се познават референтните точки, принципите на измеримост.

Показателите за готовност за потстъпване в училище включват три групи.

Първата група показатели се отнася до разглеждането на общото развитие на детето, определянето на психо-физиологична и интелектуална зрялост, образуване на предпоставки за ограмотвяване и математика (т.е. специфични механизми за усвояване на учебното съдържание), както и дали детето има създадени навици за учене, получени в подготвителната група.

Втората група се отнася до личностните характеристики на децата и ни позволява да идентифицираме основните взаимоотношения на детето със себе си и ситуацияите в групата, за взаимодействието с връстниците и възрастните. Тази група включва лична, социална, емоционална зрялост.

Третата група показатели се отнасят до здравето на детето, семейството като ресурс на готовността му и адаптацията.

Наборът от предложени показатели позволява систематичен анализ на факторите, влияещи върху успеха на навлизането на детето в училище, процеса на адаптиране.

Избрахме образец от съществуващите многобройни тестове за диагностициране на личностната готовност на децата от предучилищна възраст за обучение.

Цел на настоящото изследване:

- да диагностицира готовността за училище и мотивацията за учене на децата

Методология на изследване:

Методика „Разговор за училище“ на Т.А.Нежнова

Задача на изследването:

- да се провери училищната зрялост и мотивацията за учене на децата

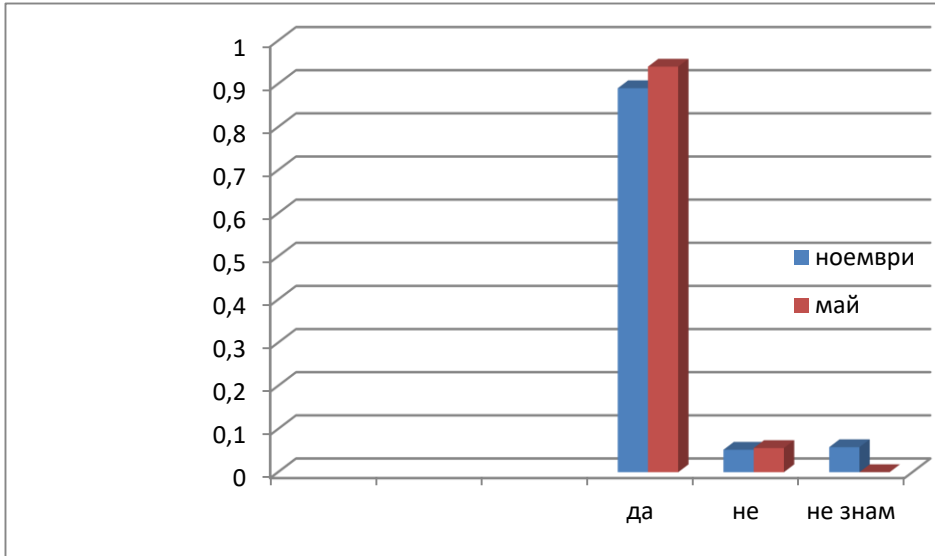
Хипотеза:

- преобладаващата част от децата в подготвителната група са в степен “зрели”;

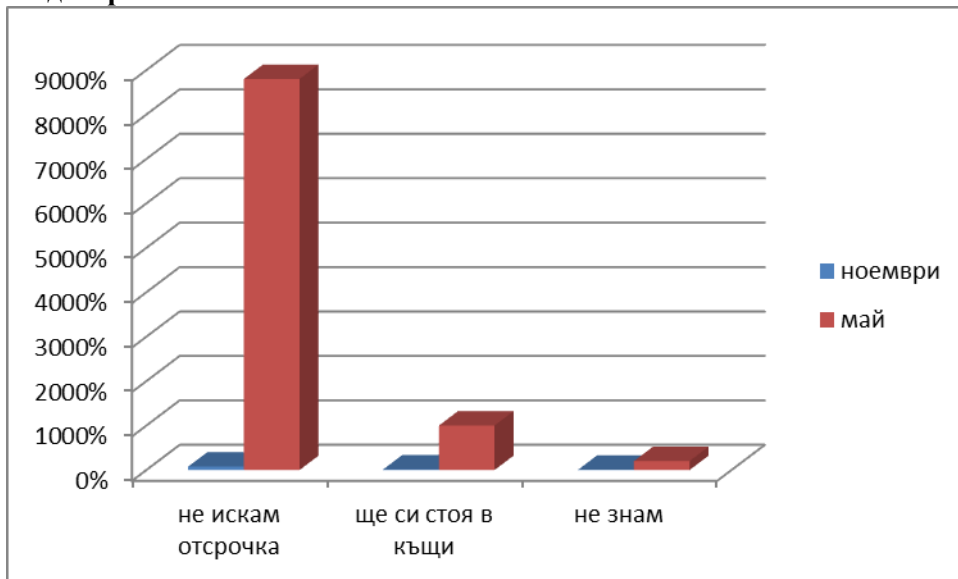
Обект на изследване бяха децата в подготвителната група на ДГ „Пчелица“, „Щурче“, „Светулка”–126 на брой.

В резултат на проведената методология бяха разкрити следните нива на формиране на "вътрешната позиция" за посещение на училище:

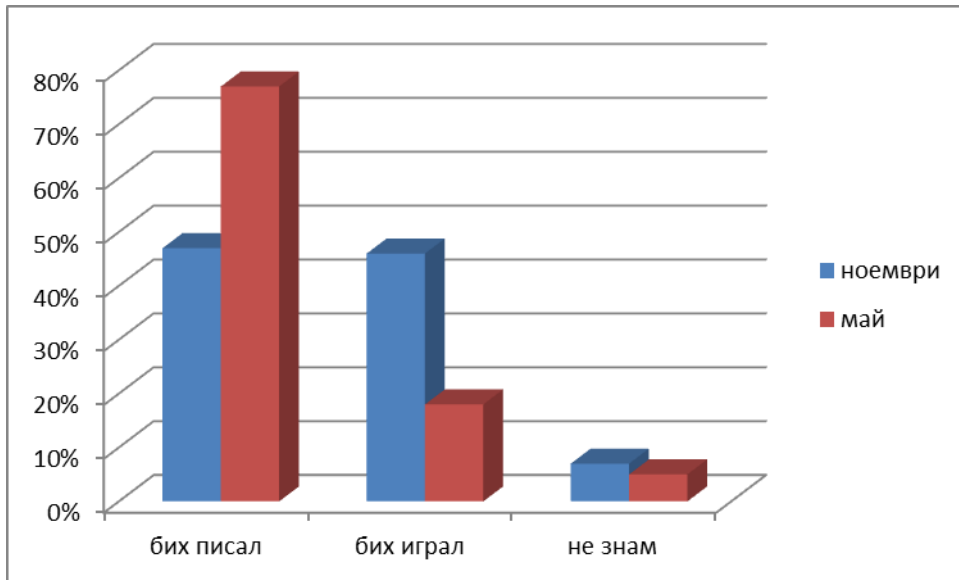
Отговорите на въпрос „Искаш ли да ходиш на училище“ са изразени графично в диаграма 1

Позицията на децата относно отлагането на посещенията в училище с месец или година е изразена в **диаграма 2**.

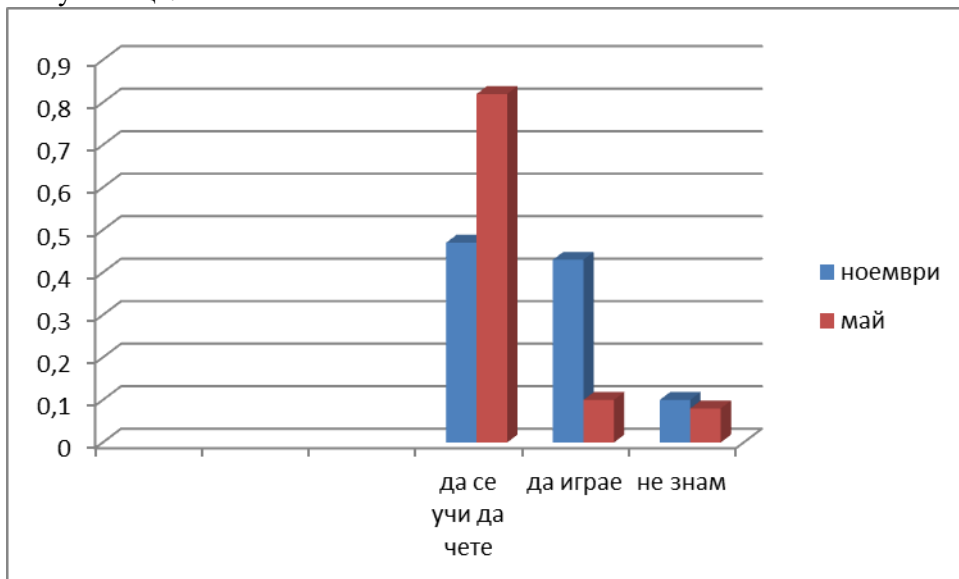

На въпроса „Какво би правил, ако си вкъщи, а другите деца са на училище“?, децата дават следните отговори:

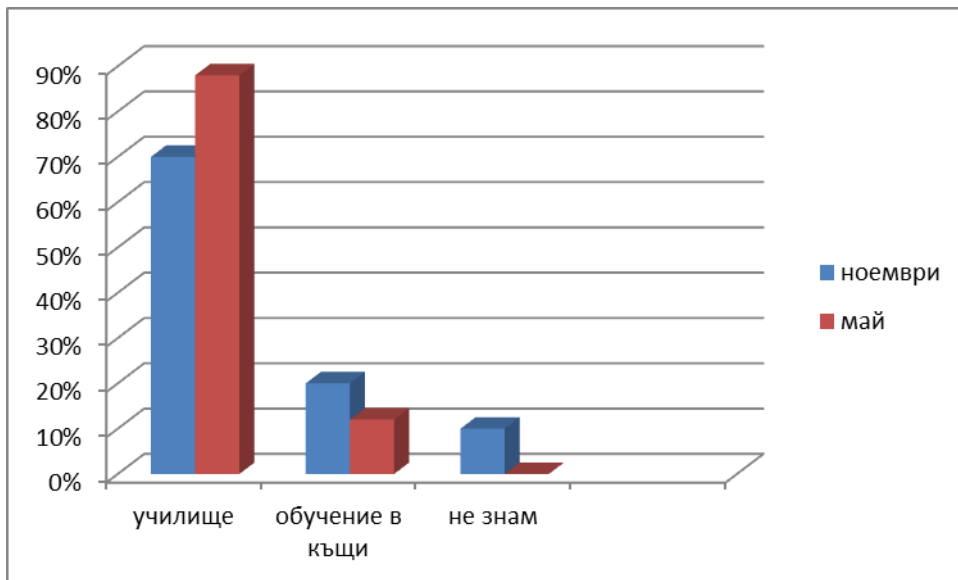
Диаграма 3

Децата промениха позицията си относно това, какво биха посъветвали да прави дете, което не ходи на училище.

Диаграма 4

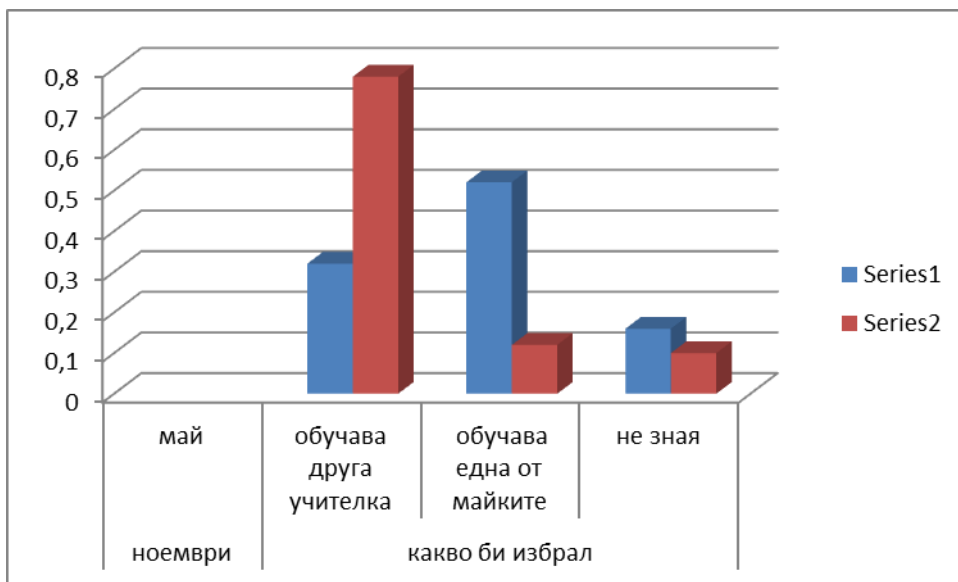
Повечето от децата избраха да посещават училище, вместо да бъдат обучавани в домашни условия.

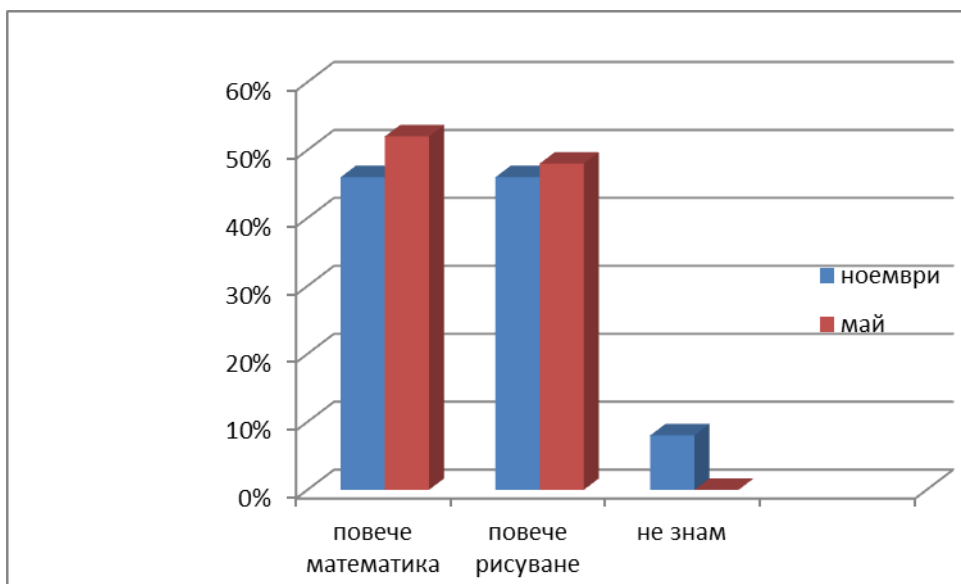
Диаграма 5

В началото на учебната година повечето деца предпочетоха да бъдат обучавани от една от майките, докато през месец май бяха определили позицията си и предпочетоха друг учител.

Диаграма 6

Обучението по математика, писане и по музика, рисуване и физическо запази в процентно измерение желанията на децата.

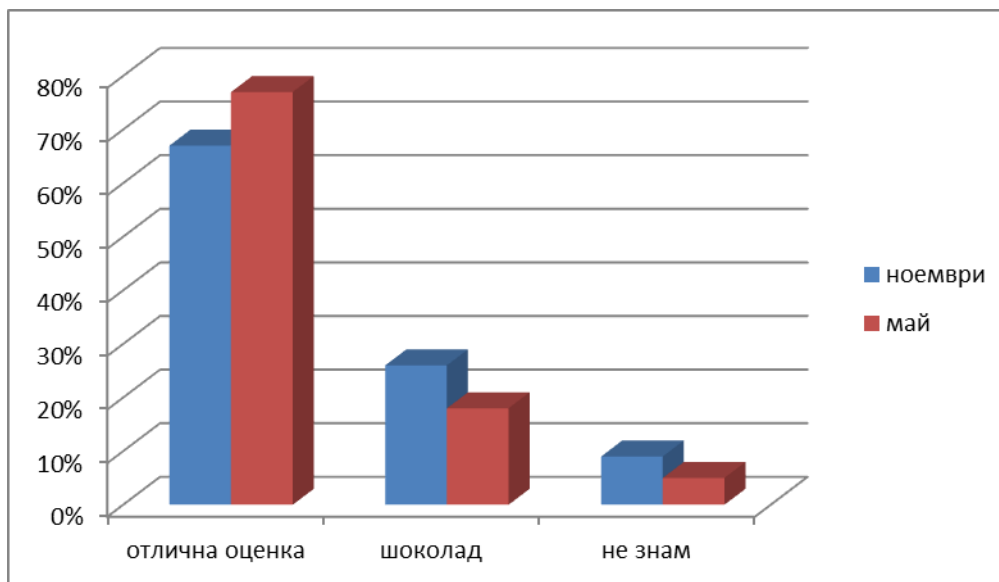

Диаграма 7

От предложените възможности за учене в училище със съблюдаване на правилата и нарушаване на същите през месец май децата избраха училището с установени правила.

Диаграма 8

От предложената награда за добра работа на занятията децата предпочетоха отличните оценки.

Диаграма 9

В резултат на извършения анализ на проведените беседи се потвърди хипотезата за нивото на формиране на вътрешната позиция на децата за постъпване в училище в степен „зрели“.

В бъдеще планираме да задълбочим и разширим дейностите по личностното развитие на децата в подготвителната група, като използваме съвместни дейности с родителите.

References:

1. Dinamika <<vnutrennej pozicii skolnika>> pri perehode ot doskolnogo k mladsemu skolnomu vozrastu // Vestnik Moskovskogo universiteta. Seria 14. Psihologia. 1988. No 1. S. 50-61;
2. **Kalcev, Pl.**, (1985) Nakoji parametri na razvitie na vtresnite motivi za ucene v I klas. Psihologia, kn. 6, s. 28-31.
3. Psihologiceskie razlicia v otnosenii k skole i uceniu u sesti- i semiletnih skolnikov v nacale i v konce pervogo goda obucenia // Diagnostika ucebnoj deatelnosti i intellektualnogo razvitia detej / Pod red. D.B. Elkonina, A.L. Vengera. M.: NII OPP APN SSSR, 1981. S. 79-97;
4. Formirovanie novoj vnutrennej pozicii // Osobennosti psihiceskogo razvitia detej 6-7-letnego vozrasta / Pod red. D.B. Elkonina, A.L. Vengera. M.: Pedagogika, 1988. S. 22-36;

Nadia Nikolova
PhD student at Konstantin Preslavsky – University of Shumen
e-mail: nikolova_nadia@abv.bg